

א. הנחיות מקצועיות לביצוע עבודה באסבסט-צמנט

הנחיות שלהלן נועדו לסייע לציבור הרחב ובכלל זה למזמיני העבודה, בהבנה של החובות, ההגבלות והתנאים הקבועים בחוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א – 2011, במטרה לסייע בידם לבצע את עבודת האסבסט באופן שימנע פיזור סיבי אסבסט וסיכון למבצעי העבודה, לשוחים במבנה ובסמיכות אליו, ולסביבה.

1. חובות מזמיני עבודה באסבסט (בעל הנכס) מפעילי המעונות / רשות מקומית

1.1. מינוי קבלן ועבוד אחראי
 על מזמין העבודה למנות קבלן אסבסט בעל רישיון מתאים בתוקף לביצוע עבודה באסבסט- צמנט, מהמשרד להגנת הסביבה. מזמין לא יעסיק אדם בביצוע עבודת אסבסט אלא אם כן אותו אדם חציג לפניו רישיון תקף ומתאים לביצוע העבודה. רשימת הקבלנים בעלי רישיון לבצע עבודה באסבסט מפורסמת באתר המשרד להגנת הסביבה:
www.sviva.gov.il < נושאים סביבתיים < אסבסט < מידע למבקש להסיר אסבסט < מרשם העוסקים באסבסט

1.2. מינוי מעבדה לדיגום סיבי אסבסט באוויר
 על מזמין העבודה למנות מעבדה דוגמת בעלת רישיון בתוקף מהמשרד להגנת הסביבה. מזמין לא יעסיק אדם בביצוע דגימות אוויר, אלא אם כן אותו אדם חציג לפניו רישיון תקף ומתאים לביצוע העבודה.
 רשימת המעבדות בעלות רישיון לבצע דגימה באסבסט מפורסמת באתר המשרד להגנת הסביבה:
www.sviva.gov.il < נושאים סביבתיים < אסבסט < מידע למבקש להסיר אסבסט < מרשם העוסקים באסבסט

1.3. הגשת תוכנית לאישור הממונה במשרד להגנת הסביבה:

- יש להגיש תכנית מפורטת לביצוע העבודה לאישור הממונה במשרד להגנת הסביבה באמצעות קבלן אסבסט בעל רישיון מתאים לביצוע העבודה.
- התוכנית תוגש בהתאם לטפסים ולהנחיות שנקבעו ע"י המשרד להגנת הסביבה ותכלול: תכנית עבודה, תרשים אתר העבודה ותמונות של האתר, מספר מ"ר מתוכנן להסרה במסגרת העבודה, טופס אישור בעל הנכס בה הוא ממנה את הקבלן, העובד האחראי מטעמו והמעבדה הדוגמת. הגשת התוכנית מתבצעת באמצעות מערכת ממשל זמין.
- יש לקבל היתר לעבודה מהמשרד להגנת הסביבה (בתוך מספר ימים מהגשת הבקשה) המכיל הנחיות ותנאים לעבודה ולאמת את הפרטים בו. ההיתר ישלח אל מזמין העבודה ואל קבלן האסבסט.

2. אופן ביצוע העבודה על ידי הקבלן - העבודה תתבצע רק ע"י גורמי המקצוע ששםם מצוין בהיתר העבודה

2.1. הכנה לביצוע העבודה

- מועד ביצוע העבודה יתואם מראש עם השוחים במבנים הסמוכים לאתר העבודה ברדיוס של 50 מ'. לשוחים במבנים הסמוכים יימסרו הנחיות בדבר חימנעות משהייה בסמיכות לאתר בעת ביצוע העבודה וסגירת פתחי המבנים במהלך ביצוע עבודות האסבסט.

- במבנה שאין תקרה המפרידה בין האסבסט ובין חלל המבנה - בטרם ביצוע עבודת האסבסט, יפונה המבנה מכל תכולתו. ציוד שלא ניתן להוציא מהמבנה ייעטף בשכבה כפולה של יריעות פוליאטילן. יש לפרוש על הרצפה/ הקרקע תחת הגג / החול בארגז החול יריעות פוליאטילן במטרה לקלוט שאריות אסבסט העלולות ליפול בעת הפירוק.
- סביב אתר העבודה, במרחק גדול ככל הניתן מהמבנה ועד לרדיוס של 50 מ', יותקן גידור, על מנת למנוע כניסת אנשים שאינם מורשים לתחומי האתר. על גבי הגידור יוצבו שלטי אזהרה בדבר עבודת האסבסט והסיכון שבחשיפה, וכן פרטי קבלן האסבסט המבצע את העבודה.
- בטרם ביצוע עבודת האסבסט, יותז על האסבסט מים או חומר בעל תכונות מזדבקות.

2.2. פירוק האסבסט-צמנט, איסוף הפסולת ופינויה

- פתחי המבנה, ובכלל זה מזגנים וחלונות, יהיו סגורים כל משך ביצוע העבודה.
- במהלך עבודת האסבסט, תימנע כניסת אנשים שאינם מורשים לאתר העבודה, למעט צוות עובדי קבלן האסבסט וגורמים מפקחים.
- חל איסור חמור לבצע כל פעולה העלולה לגרום ליצירת אבק במהלך העבודה כמו שבירה בפטיש או השלכת אסבסט-צמנט, חיתוכו באמצעי מכני או ידני כגון: מסור, דיסק וכד'. גרימת מפגע אסבסט / זיהום אוויר- מסכנת את הבריאות והנה עבירה על החוק!
- פסולת האסבסט תיאסף ותיארוז באריזה תעשייתית ייעודית: בעלת דופן כפול, אטומה באופן שימנע שחרור או דליפה, ובעלת כיתוב שחור בו יצוין כי האריזה מכילה אסבסט. בסיום יום העבודה לא תימצא באתר העבודה פסולת אסבסט שאינה ארוזה.
- בסיום העבודה ייאספו שאריות האסבסט צמנט מאזור העבודה, וכן ציוד מיגון ששימש בביצוע העבודה (מסכות וביגוד) ויריעות ניילון ששימשו להגנה על הפצים וציוד, יוכנסו לאריזות הפסולת; כמו כן יינקטו אמצעים כדי לוודא העדרו של אסבסט באתר העבודה ובסביבתו בתום העבודה, לרבות ניקוי אתר העבודה מאסבסט ובכלל זה ניקוי חלקי מבנה וחפצים המצויים באתר העבודה במטלית רטובה אשר תושלך עם פסולת האסבסט;
- פסולת האסבסט תפונה ברכב סגור לאתר פסולת אסבסט לסילוק פסולת אסבסט-צמנט בעל ריכוז גבוה מן המשרד להגנה הסביבה להטמנת אסבסט שפרטיו מופיעים בהיתר. במהלך העבודה או מיד עם סיום הסרת האסבסט
- ביצוע, באמצעות דוגם אסבסט, של דגימות אוויר באתר העבודה ובקרבתו, ע"פ הנקבע בתנאי היתר העבודה וזאת במטרה לוודא כי ריכוז סיבי האסבסט באוויר נמוך מהערך המנחה וכי ניתן לאכלס את המבנה מחדש.

3. סיום העבודה והגשת דוח מסכם

- מחובתו של מזמין העבודה לוודא מול הקבלן כי בסיום העבודה:
 - האסבסט ופסולת האסבסט פונו מאתר העבודה והוטמנו בהתאם להוראות;
 - התקבלו תוצאות דגימות אוויר מאת מעבדת אנליזה המעידות כי אין חריגה מריכוז סיבי האסבסט המרבי המותר באתר העבודה;
 - הוגש למשרד להגנת הסביבה דיווח על סיום העבודה, בתוך שבועיים מסיום העבודה.
 - הקבלן הוציא למזמין העבודה אישור על סיום העבודה. טרם קבלת אישור על סיום העבודה, חל איסור על שהייה באתר העבודה ואכלוסו, למעט עובדי הקבלן.
- * *ימלאו שאלון להאגף הסביבה על סיום העבודה.*
- דוגמא לטופסי המשרד להגנת הסביבה עבור ביצוע הפעולות הנ"ל ניתן למצוא באתר משרד התמיכה בכתובת www.moital.gov.il תחת הכותרת: שירותים נבחרים > תמיכות.